

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет дошкільної освіти
кафедра філософсько-психологічної антропології

Назва курсу	ПСИХОЛОГІЯ
Викладач (-і)	Дорожко Ірина Іванівна
Профайл викладача (-ів)	https://scholar.google.com.ua/citations?user=JKDD2rQAAAAJ&hl=ru
Контактний тел.	Дорожко І.І. 067 919 21 55
E-mail:	psychotherapy16@gmail.com
Консультації	Очні консультації: четвер – з 13.00 до 14.30

1. Коротка анотація до курсу - Предмет вивчення навчальної дисципліни є психологічна структура і компоненти діяльності студентів і викладачів, закономірності і властивості пізнавальних, емоційно-вольових процесів, вікові особливості розвитку студентів, основні механізми ефективного педагогічного спілкування.

2. Мета та цілі курсу - Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія за професійним спрямуванням» є: забезпечення загальної теоретичної підготовки магістрантів у галузі психології вищої школи, надання майбутнім науковцям і викладачам вищої школи знань про закономірності виникнення, особливості функціонування психіки, розвитку та формування властивостей, і характеристик особистості, без орієнтації в яких неможливе розуміння індивідуальної поведінки людини та поведінки людей в соціальних групах, яка слугуватиме основою для їхньої практичної роботи, що пов'язана з викладацькою діяльністю.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія за професійним спрямуванням» є опанування знаннями про психологічні особливості студентського періоду життя людини; усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців; вивчення психологічних аспектів навчання і виховання студентської молоді; усвідомлення психологічних особливостей науково-педагогічної діяльності та шляхів її опанування;сприяння професійному самовизначенню і набуття студентами професійно-педагогічної ідентичності;розвиток таких якостей особистості, що мають для майбутнього викладача професійне значення.

3. Формат курсу - Вкажіть формат проведення курсу:

Очний (*offline*)

4. Результати навчання - Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати: теоретичні та практичні проблеми розвитку, навчання та виховання студентів; питання особистості та діяльності викладача ВНЗ; психологічні особливості студентського періоду життя людини; закономірності професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців; методи дослідження і оцінки особистості; психологічні особливості науково-педагогічної діяльності;

вміти: користування основними методиками психодіагностики особистості; використовувати отриману інформацію в умовах наукових та практичних психолого-педагогічних досліджень; аналізувати й оцінювати власну навчально-професійну діяльність; визначати професійні риси своєї особистості; визначати мікроклімат студентського колективу; педагогічно грамотно організувати діяльність за різними напрямками роботи (фізичний, інтелектуальний, емоційно-ціннісний, соціальний) з метою поглиблення й збагачення уявлень про себе й вироблення ціннісного ставлення до себе; сприяти професійному самовизначенню і розвитку професійно-педагогічної ідентичності.

5. Обсяг курсу 3 кредити ЄКТС 90 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні	20
самостійна робота	60

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2018	1	016 Спеціальна освіта	1	Нормативний

7. Пререквізити - курс «Психологія за професійним спрямуванням»

8. Технічне й програмне забезпечення / обладнання – Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.

9. Політики курсу – Положення про академічну доброчесність ХНПУ імені Г.С. Сковороди:
<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>

10. Схема курсу

Тиждень навч. року	Тема	Форма діяльності/ формат	Матеріали	Літературні джерела (номер за списком у кінці таблиці) Інтернет- ресурси	Завдання для самопідготовки, представлення виконаної роботи	Кількість балів	Термін виконання
Тема 1: Психологія за професійним спрямуванням: студентський період життя людини (28 год.)							
Тижд. 1 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.	1.1 Психологія за професійним спрямуванням, її предмет, завдання та методи (2 год.)	Лекція	Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4.	Нормативно-правова база (Інтернет-ресурси) Літературні джерела: Б 3, Д 15	Психолого-педагогічні завдання для самостійної роботи студентів: Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Опитувальник «Потреба в досягненнях»	Оцінювання на практичному занятті	До практичного заняття за даною темою

<p>Тижд. 1 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.</p>	<p>1.1 Психологія за професійним спрямуванням, її предмет, завдання та методи (2 год.)</p>	<p>Практичне</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4</p>	<p>Літературні джерела: Б 3; Д 15</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Диференційовано-діагностичний опитувальник інтересів (за Є.А. Клімовим)</p>	<p>6 балів за тему</p>	<p>На практичному у занятті</p>
<p>Тижд. 1 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.</p>	<p>1.3 Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою (2 год.)</p>	<p>Практичне</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4</p>	<p>Літературні джерела: Б 3, 4; Д 1</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Мотивація професійної діяльності (методика К. Замфір у модифікації А. Реана)</p>	<p>6 балів за тему</p>	<p>На практичному у занятті</p>
<p>Тижд. 2 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.</p>	<p>1.2 Загальна психологічна характеристика студентського віку (2 год.)</p>	<p>Лекція</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина</p>	<p>Нормативно-правова база (Інтернет-ресурси) Літературні джерела: Б 3</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Методика «Самооцінка адаптивності»</p>	<p>Оцінювання на практичному занятті</p>	<p>До практичного заняття за даною темою</p>

			розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4.		(модифікований варіант методики С.І. Болтівця)		
Тижд. 2 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.	1.2 Загальна психологічна характеристика студентського віку (2 год.)	Практичне	Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4.	Літературні джерела: Б 3	Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Оцінка схильності до нервового зриву	6 балів за тему	На практичному у занятті
Тижд. 2 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.	1.4 Психологія студентської групи (2 год.)	Практичне	Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4.	Літературні джерела: Б 3	Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Оцінка лідерських якостей (за Ю.Ф. Пачковським)	6 балів за тему	На практичному у занятті
Тема 2: Психологічні засади управління вузівським навчальним процесом і навчально-професійною діяльністю студентів (26 год.)							

<p>Тижд. 3 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.</p>	<p>2.1. Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі (2 год.)</p>	<p>Лекція</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4.</p>	<p>Нормативно-правова база (Інтернет-ресурси) Літературні джерела: Б 3; Д 1, 5</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Методика виявлення й оцінки комунікативних і організаторських здібностей (за Б. Федоришиним і В. Синявським)</p>	<p>Оцінювання на практичному занятті</p>	<p>До практичного заняття за даною темою</p>
<p>Тижд. 3 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.</p>	<p>2.1. Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі (2 год.)</p>	<p>Практичне</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4.</p>	<p>Літературні джерела: Б 3; Д 1, 5</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Методика «Характеристика»; Тест на об'єктивність</p>	<p>6 балів за тему</p>	<p>На практичному у занятті</p>
<p>Тижд. 3 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.</p>	<p>2.2. Психологічний аналіз учіння студентів (2 год.)</p>	<p>Практичне</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина</p>	<p>Літературні джерела: Б 3;</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Дослідження пізнавальних потреб</p>	<p>6 балів за тему</p>	<p>На практичному у занятті</p>

			розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4.		студента спостереженням		
Теми 3 Психологія виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою (36 год.)							
Тижд. 4 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.	3.1 Психологія виховання студентської молоді (2 год.)	Лекція	Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4	Нормативно-правова база (Інтернет- ресурси) Літературні джерела: Д 6	Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Методика Експрес - діагностика соціальних цінностей особистості (за Н.П. Фетіскіним)	Оцінюва- ння на практич- ному занятті	До практичного заняття за даною темою
Тижд. 4 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.	3.1 Психологія виховання студентської молоді (2 год.)	Практичне	Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4	Літературні джерела: Д 6	Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Психологічний тест «Головні риси характеру і поведінки»	6 балів за тему	На практичном у занятті

<p>Тижд. 4 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.</p>	<p>3.2 Психологія педагогічної комунікативної взаємодії викладача зі студентами (2 год.)</p>	<p>Практичне</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4</p>	<p>Літературні джерела: Д 6</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Методика «Карта контролю стану мовлення» (за К. Мілютиною)</p>	<p>6 балів за тему</p>	<p>На практичному у занятті</p>
<p>Тижд. 5 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.</p>	<p>3.3 Психологічний аналіз протиріч і конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їх попередження та вирішення (2 год.)</p>	<p>Практичне</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти // Освіта. - 2002. - 24 квіт. - 1 трав. - С. 2-4</p>	<p>Літературні джерела: Б 3, 5; Д 6</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Методика «Дослідження міжособистісних стосунків» (за К. Томасом)</p>	<p>6 балів за тему</p>	<p>На практичному у занятті</p>
<p>Тижд. 5 / 2 акад. год. Викладач: Професор Дорожко І.І.</p>	<p>3.4 Психологія особистості та діяльності викладача вищої школи (2 год.)</p>	<p>Лекція</p>	<p>Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20-27 лют. Національна Доктрина розвитку освіти</p>	<p>Нормативно-правова база (Інтернет-ресурси) Літературні джерела: Б 7; Д 3</p>	<p>Ознайомитися з методиками для самопізнання і дослідження студентів Методика «Оцінка професійної спрямованості</p>	<p>Оцінювання на практичному занятті</p>	<p>До практичного заняття за даною темою</p>

14 Рекомендована література

Базова

1. Буланова-Топоркова М.В. Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие/ М.В.Буланова-Топоркова, А.В.Духовнева, Л.Д.Столяренко.- 2-е изд., доп. и перераб.- Ростов н/Д: Феникс, 2002.- 544 с.
2. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.
3. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 320 с.
4. Зимняя И.А. Педагогическая психология / И.А. Зимняя. – М., 2000. – 175 с.
5. Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учеб. Пособие / С.Д. Смирнов. – М.: Академия, 2005. – 400 с.
6. Словарь-справочник по педагогике / Авт.-сост.В.А. Мижериков, под.общ.ред.П.И. Пидкасистого. - М.: ТЦ Сфера, 2004.- 448 с.- 43 – 47.
7. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос, О.Г.Мирошник. - 2-ге вид., доповн. і переробл.- К.: Вища шк., 2004.- 422 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. – 2002. – 20 – 27 лют.
2. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002. – 24 квіт. – 1 трав. – С. 2 -4.
3. Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів (станом на 01.02.03р.)- Харьков: Гриф, 2003. - 336 с.
4. Левківський М.В. Історія педагогіки: Підручник.- К.: ЦНЛ, 2003.- 360 с. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи/ за ред.О.І. Локшиної. - К.: К.І.С., 2004.- 128 с.
5. Моніторинг якості освіти : становлення та розвиток в Україні (Рекомендації з освітньої політики) / за ред.О.І. Локшиної. - К.: К.І.С., 2004.- 160 с.
6. Дьюї Д. Моральні принципи в освіті / Д. Дьюї. - Львів: Літопис, 2001.- 32 с.
7. Сисоєва С.О. Нариси з історії розвитку педагогічної думки: Навч.посібник / С.О. Сисоєва, І.В. Соколова.- К: ЦУЛ, 2003.- 308 с.

8. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб.пособие/ Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева, А.Е. Петров - 2-е изд.,стер. - М.: Академия, 2005. - 272 с.
9. Кремень В. Освіта і наука України. Шляхи модернізації. Факти, роздуми, перспективи / В. Кремень. - К: Грамота, 2003.- 216 с.
10. Освіта України: Нормативно-правові документи.- К: Міленіум, 2001.- 472 с.
11. Освітні інтернет ресурси: Інформаційний довідник/ Укл.М.С.Коломоєць.- К.: Освіта України, 2005.- 202 с.
12. Радугин А.А. Педагогика: Учебное пособие / А.А. Радугин. - М: Центр, 2002.- 272 с. 13. Ягупов В.В. Педагогіка: Навчальний посібник / В.В. Ягупов. - К.: Либідь, 2002.- 560 с. 14. Полонский В.М. Словарь по образованию и педагогике / В.М. Полонский - М.: Высш.шк., 2004. - 512с.
15. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. - К.: К.І.С., 2003.- 296 с.
16. Яновская Н.В. Учебные заведения: организация и

15. Інформаційні ресурси

1. [http : //www.info-library.com.ua/](http://www.info-library.com.ua/) – Електронна бібліотека.
2. Болюбаш Я. Я. Державна програма «Вчитель» – поступ назустріч учителю / Я. Я. Болюбаш // [http : // www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua)
3. Інститут корекційної педагогіки і психології, м. Київ. Режим доступу : www.ikpp.npu.edu.ua/index.php?limitstart
4. Морылева Э. А. Функциональное значение социально-профессиональной мобильности в подготовке педагога в вузе / Э. А. Морылева, Н. Н. Суртаева // [www.tgpi.tob.ru/info/nauka/conf/old/cont %20](http://www.tgpi.tob.ru/info/nauka/conf/old/cont%20).
5. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Даний ресурс містить максимально широкий спектр ключових текстів з психології, психогігієни, філософії, релігії, культурології та ін. Режим доступу: [http : //psylib.kiev.ua/](http://psylib.kiev.ua/)
6. Сайт факультету Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова. В розділі «Наукова робота» розміщено монографії, статті співробітників університету. – Режим доступу : <http://www.psy.msu.ru/>
7. Сайт факультету соціології та психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка представляє наукову фахову онлайн бібліотеку, зокрема понад 20 повнотекстових електронних версій видань з психології. – Режим доступу : [http : //www.socd.univ.kiev.ua/](http://www.socd.univ.kiev.ua/)